

ORTAÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇALIŞMA DEFTERİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

11

Ünite

ROMAN

Konu

- Cumhuriyet Dönemi'nde Roman (1923-1950)
- Cumhuriyet Dönemi'nde Roman (1950-1980)
- Modernizm
- Dünya Edebiyatında Roman
- Anlatım Bozuklukları
- Yazım ve Noktalama

OGM
MATERYAL

6.
SAYI

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Bu çalışma defterinde öğretim süreçleri içerisinde kazandığınız bilgi ve becerileri kullanmanıza olanak tanıyacak çeşitli düzeylerde ve yapıarda etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinliklerle hem okulda işlemiş olduğunuz konuları tekrar etme hem de akademik gelişiminizi izleme imkânı bulacaksınız. Bu amaçla hazırlanan çalışma defterinde yer alan etkinlikler, bilişsel alan basamaklarını içerecek şekilde yapılandırılmıştır.

Çalışma defterinde boşluk doldurma, eşleştirme, çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı madde tipi etkinliklerinin yanı sıra bil-bul-çöz, kelime avı ve sudoku gibi içeriklerle keyifli vakit geçirmenizi sağlayan etkinlikler de yer almaktadır. Ayrıca "Hatırlıyor muyum?" bölümüyle akademik açıdan öz değerlendirmenizi yapabilecek ve eksik olduğunuz konuları karekodlar aracılığıyla tekrar etme fırsatı bulacaksınız.

Alanında yetkin uzmanlarca titizlikle hazırlanmış olan bu çalışma defteri ile akademik gelişiminize katkı sunmayı amaçlamaktayız. Bu çalışmanın eğitim hayatınızda olumlu yansımalarını görmek dileğiyle...

Hatırlıyor muyum?

Aşağıdaki bilgileri hatırlayıp hatırlamadığınızı ilgili bölüme işaretleyiniz. Puan durumunuza göre aşağıdaki karekodları okutarak konu eksiklerinizi tamamlayınız.

1

Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarında daha çok, gözlemci gerçekçiliğe dayalı romanlar yazılmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

2

Cumhuriyet Dönemi'nde (1923-1950) sanatçılar Cumhuriyet devrimlerini, yeni kurum ve değerleri ele alan romanlar yazmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

3

Cumhuriyet Dönemi'nde yazarlar toplumun içinde bulunduğu olumsuz durumdan Anadolu'yu yüzyıllarca ihmal eden Türk aydınını sorumlu tutmuştur.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

4

Yakup Kadri Karaosmanoğlu, eserlerinde realizmin ilkelerine bağlı kalmakla birlikte kendi kişiliğini gizlemeyerek bazen okuyucuya seslenmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

5

Yakup Kadri Karaosmanoğlu; hikâye, roman, tiyatro, mensur şiir, makale, anı, monografi türlerinde eserler vermiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

6

Nur Baba, Kiralık Konak, Hüküm Gecesi, Sodom ve Gomora, Ankara, Yaban, Bir Sürgün, Panorama, Hep O Şarkı Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun roman türündeki eserleridir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

Hatırlıyor muyum?

7

Ahmet Hamdi Tanpınar, *Huzur* adlı romanında eskiye ait değerlerle yeni medeniyetin getirdiği değerler ve yaşam biçimleri arasında bir uyum kurarak kendi iç huzurunu sağlamaya çalışan aydınları anlatır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

8

Sanat hayatına Ahmet Haşim'in etkisinde şiirler yazarak başlayan Ahmet Hamdi Tanpınar, en çok edebiyat fakültesinden hocası olan Yahya Kemal Beyatlı'dan etkilenmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

9

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın hikâye ve romanlarında ele aldığı başlıca temalar; Doğu-Batı çatışması ekseninde Batılılaşma sorunu, rüya ve zamandır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

10

1950-1980 arasında roman türü farklı eğilimlerle (toplumcu gerçekçi, bireyin iç dünyasını esas alan, modernist, millî ve dinî duyarlılıkları yansıtan) gelişimini sürdürmüştür.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

11

Orhan Kemal'in toplumcu gerçekçi anlayışla yazdığı *Murtaza* adlı roman, 1952 yılında önce gazetede tefrika edilir ve aynı yıl kitap olarak yayımlanır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

12

Modernist romanın Batı edebiyatındaki temsilcileri; James Joyce (Ceymis Coys, 1882-1941), Franz Kafka (Franz Kafka, 1883-1924), Virginia Woolf (Vircinya Volf, 1882-1941), Marcel Proust (Marsel Prost, 1871-1922), Robert Musil (Robert Muziil, 1880-1942), William Faulkner (Vilyım Folknır, 1897-1962) gibi yazarlardır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

Hatırlıyor muyum?

13

Modernist roman; yeni olgu ve gelişmelere koşut olarak parçalanmış gerçeklik karşısında kuşkucu ve tedirgin olan, iç dünyasına çekilen, yabancılaşan, toplumla çatışan, karamsar, bunalımlı, zayıf bireyi konu edinmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

14

Oğuz Atay; *Tutunamayanlar* romanında modernist romana özgü iç çözümleme, iç konuşma, bilinç akışı, geriye dönüş gibi teknikleri de kullanmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

15

Kendisi de akademisyen bir aydın olan Oğuz Atay, eserlerinde yaşadığı toplumun ve düzenin yerleşik kurallarına uyum sağlayamayan, bunlarla çelişen ve sonuçta tutunamayıp yenilen aydın kişileri konu edinmiştir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

16

İspanyol yazar Cervantes'in (Servantes, 1547-1616) *Don Quijote (Don Kışot)* adlı eseri, roman türünün başarılı ilk örneği olarak kabul edilir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

17

Fransız edebiyatında Victor Hugo'nun (Viktor Hügo) *Sefiller, Notre Dame'in (Notr Dam) Kambur'u* Balzac'ın (Balzak) *Vadideki Zambak, Goriot (Goryo) Baba*, Flaubert'in (Flober) *Madam Bovary (Madam Bovari)*, Stendhal'ın (Stendal) *Kırmızı ve Siyah*, Zola'nın (Zola) *Nana (Nana)* adlı eserleri roman türünün örneklerindedir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

18

Alman edebiyatında Goethe'nin (Göte) *Genç Werther'in (Vertha) Acıları*, Thomas Mann'ın (Tomas Man, 1875-1955) *Buddenbrook (Budenbrok) Ailesi* adlı eserleri roman türünün örneklerindedir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

Hatırlıyor muyum?

19

İngiliz edebiyatında Charles Dickens'in (Çarlz Dikinz, 1812-1870) *İki Şehrin Hikâyesi*, *Oliver Twist* (*Olivır Tivist*, (1812-1870); *Daniel Defoe'nun* (*Denyıl Difo*) *Robinson Crusoe* (*Rabinsın Kruzo*) adlı eserleri roman türünün örneklerindedir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

20

Rus edebiyatında Dostoyevski'nin *Suç ve Ceza*, *Karamazov Kardeşler*; Tolstoy'un *Anna Karenina*, *Savaş ve Barış*; Gogol'un *Ölü Canlar*; Gorki'nin *Ana*, *Benim Üniversitelerim*; Turgenyev'in (1818-1883) *Babalar ve Oğullar* adlı eserleri roman türünün örneklerindedir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

21

Amerikan edebiyatında Jack London'ın (Cek Landın) *Vahşetin Çağrısı*, *Beyaz Diş*; John Steinbeck'in (Con Ştaynbek) *Fareler ve İnsanlar*, *Gazap Üzümleri*; Ernest Hemingway'in (Örnıst Hemingvey) *Yaşlı Adam ve Deniz*, *Çanlar Kimin İçin Çalışıyor* adlı eserleri roman türünün örneklerindedir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

22

Kırgız edebiyatında Cengiz Aytmatov'un (1928-2008) *Gün Olur Asra Bedel*, *Beyaz Gemi* adlı eserleri dünya edebiyatında roman türünün tanınmış örneklerindedir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

23

Ernest Hemingway, 1952'de yazdığı *Yaşlı Adam ve Deniz* adlı romanında yaşlı bir balıkçının okyanusta geçen mücadele dolu birkaç gününü anlatmıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

Hatırlıyor muyum?

24

Ernest Hemingway 1953'te Pulitzer Ödülü'nü, 1954'te ise Nobel Edebiyat Ödülü'nü almıştır.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

25

Güneş de Doğar, Silahlara Veda, Ya Hep Ya Hiç, Çanlar Kimin İçin Çalıyor, Irmağın Ötesinde ve Ağaçların Arasında, İhtiyar Adam ve Deniz Ernest Hemingway'in roman türündeki eserleridir.

Hatırlıyorum
2 Puan

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

Hatırlamıyorum
0 Puan

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

PUAN

00-32

KONUYU TEKRAR ETMELİSİNİZ

PUAN

33-40

ÇALIŞMALISINIZ

PUAN

41-50

ÇOK İYİ

TOPLAM PUANINIZ

Tüm
maddelerin
konu özeti

Eşleştirme - I

Aşağıda verilen I. sütundaki ifadeleri II. sütundaki ifadeler ile eşleştiriniz.

1	<i>Don Kişot</i>	☐	Goethe	A
2	<i>Notre Dame Kamburu</i>	☐	John Steinbeck	B
3	<i>Vadideki Zambak</i>	☐	Cervantes	C
4	<i>Madam Bovary</i>	☐	Victor Hugo	Ç
5	<i>Kırmızı ve Siyah</i>	☐	Balzac	D
6	<i>Genç Werther'in Acıları</i>	☐	Flaubert	E
7	<i>Gazap Üzümleri</i>	☐	Ernest Hemingway	F
8	<i>Beyaz Gemi</i>	☐	Turgenyev	G
9	<i>Babalar ve Oğullar</i>	☐	Stendhal	H
10	<i>Çanlar Kimin İçin Çalıyor</i>	☐	Cengiz Aytmatov	I

Eşleştirme - II

Aşağıda verilen I. sütundaki ifadeleri II. sütundaki ifadeler ile eşleştiriniz.

1 Gelenekleşmiş olan kısaltmalarının dışında büyük harflerle yapılan kısaltmalarda nokta kullanılmaz.

Türklük, Türkleşmek, Türkçü, Türkçülük, Türkçe, Müslümanlık, Hristiyanlık, Avrupalı, Avrupalılaşmak, Aydınlı, Konyalı, Bursalı, Ahmetler, Mehmetler, Yakup Kadriker, Türklerin, Türklüğün, Türkleşmekte, Türkçenin, Müslümanlıkta, Hollandalıdan, Hristiyanlıktan, Atatürkçülüğün vb.

A

2 İsim durum ekleri ve iyelik ekiyle yapılan ikilemeler ayrı yazılır.

Türkiye Büyük Millet Meclisine, Türk Dil Kurumundan, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığına; Bakanlar Kurulunun, Danışma Kurulundan, Yürütme Kuruluna; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 112'nci Birleşiminin 2'nci Oturumunda; Mavi Köşe Bakkaliyesinden vb.

B

3 Kuruluş, kitap, dergi ve yön adlarıyla ölçülerin dışında kalan kelime veya kelime gruplarının kısaltılmasında, ilk harfle birlikte kelimeyi oluşturan temel harfler dikkate alınır. Kısaltılan kelime veya kelime grubu; özel ad, unvan veya rütbe ise ilk harf büyük; cins isim ise ilk harf küçük olur.

T.C. (Türkiye Cumhuriyeti) ve T. (Türkçe)

C

4 Özel adlara getirilen yapım ekleri, çokluk eki ve bunlardan sonra gelen diğer ekler kesme işaretiyle ayrılmaz.

Alm. (Almanca), İng. (İngilizce), Kocatepe Mah. (Kocatepe Mahallesi), Güniz Sok. (Güniz Sokağı), Prof. (Profesör), Dr. (Doktor), Av. (Avukat), Alb. (Albay), Gen. (General); sf. (sıfat), haz. (hazırlayan), çev. (çeviren), ed. (edebiyat), fiz. (fizik), kim. (kimya) vb.

Ç

5 Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturum ve iş yeri adlarına gelen ekler kesmeyle ayrılmaz.

Diz dize, el ele, omuz omuza; baştan başa, günden güne, içten içe; başa baş, bire bir (ölçü), dişe diş, teke tek; ardı ardına, boşu boşuna, günü gününe, ucu ucuna vb.

D

Aşağıda karışık olarak verilen kavramları metinde doğru boşluklara yerleştiriniz.

<i>Don Kişot</i>	Tolstoy	Kırgız edebiyatı	<i>Silahlara Veda</i>	<i>Tutunamayanlar</i>
alegorik	Franz Kafka	<i>İki Şehrin Hikâyesi</i>	Modernist roman	<i>Ses ve Öfke</i>
<i>Yaşlı Adam ve Deniz</i>	John Steinbeck	Daniel Defoe	George Orwell	<i>Vahşetin Çağrısı</i>
	Jonathan Swift	Adalet Ağaoğlu	<i>Ölü Canlar</i>	

1.; iç dünyasına çekilen, yabancılaşan, toplumla çatışan, karamsar, bunalımlı, zayıf bireyi konu edinmiştir.
2. Modernist romancılar daha çok şiirsel söyleyişten, çağrışımlardan, anlatımdan yararlanmışlardır.
3. Modernist romanın Batı edebiyatındaki temsilcilerinden biri dir.
4. Türk edebiyatında modernizmin etkilerini yansıtan eserler vermiştir.
5. Oğuz Atay'ın adlı romanı modernizm akımının etkilerini yansıtmaktadır.
6. İspanyol yazar Cervantes'in adlı eseri, roman türünün başarılı ilk örneği kabul edilir.
7. Amerikan edebiyatında Jack London'ın, adlı eseri roman türünün tanınmış örneklerindedir.
8. Rus edebiyatında'un *Anna Karenina* adlı eseri roman türünün tanınmış örneklerindedir.
9. Cengiz Aytmatov'un *Gün Olur Asra Bedel romanı* nın önemli eserlerindedir.
10. Bilinç akışı tekniğini uygulayan romancılardan William Faulkner' in romanı 20. yüzyıl dünya romanının en önemli eserlerindedir.
11. İngiltere'de "Robenson Crusoe"yu, "Guliver'in Gezileri" ni yazmıştır.
12.' in *Gazap Üzümleri* adlı eseri, roman türünün başarılı örneklerindedir.
13. Ernest Hemingway, adlı romanında yaşlı bir balıkçının okyanusta geçen mücadele dolu birkaç gününü anlatmıştır.
14., Charles Dickens'in konusu Fransız Devrimi esnasında ve öncesinde Paris ve Londra'da geçen romanıdır.
15., Ernest Hemingway'in başlıca eserlerinden biridir.

Aşağıda yer alan çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. Avusturyalı romancı, oyun yazarı, gazeteci ve biyografi yazarıdır. Roman, öykü, tiyatro, deneme, şiir, seyahat, anı türlerinde yirmiden fazla eser vermiştir. Varlıklı bir ailede büyümüş henüz küçük yaşta ciddi bir eğitim ile yetiştirilmiştir. Ayrıca üniversitede felsefe eğitimi almıştır. En çok nam salmış eseri "Satranç" adlı kitabıdır. Edebiyat otoriteleri tarafından kimi zaman uzun öykü kimi zaman da roman şeklinde kategorize edilen "Satranç"ı Brezilya'da kaldığı sıralarda yazmıştır. Bir satranç şampiyonunun yaşadıklarına yer veren bu eseri, müthiş bir kurguyu ve üslubu içinde barındırmaktadır.

Bu parçada sözü edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Jack London
- B) Ernest Hemingway
- C) George Orwell
- D) Stefan Zweig
- E) Harper Lee

2. Eser, kızığa koşulan bir kurt köpeğinin amansız yaşam savaşını anlatır. Alaska'nın yabanıl ortamında yaşayan insanların acımasızlığından payına düşeni alan Buck, ayakta kalabilmek için inanılmaz bir savaş verir; giderek yabanın çekiciliğine kapılarak özgür seçimini yapar.

Bu parçada kısaca özeti verilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Hayvan Çiftliği*
- B) *Vahşetin Çağrısı*
- C) *Yaşlı Adam ve Deniz*
- D) *Beyaz Gemi*
- E) *Gazap Üzümleri*

YAZAR	ESER	KAHRAMAN
I	<i>Çanlar Kimin İçin Çalıyor</i>	Robert Jordan
Jack London	II	Bill
Cengiz Aytmatov	<i>Gün Olur Asra Bedel</i>	III

3. Tabloda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

I II III

- A) Ernest Hemingway - *Beyaz Diş* - Yedigey
- B) John Steinbeck - *Vahşetin Çağrısı* - Berkey
- C) Charles Dickens - *Hayvan Çiftliği* - Yedigey
- D) Ernest Hemingway - *Beyaz Diş* - Orozkul
- E) Charles Dickens - *Beyaz Diş* - Yedigey

4. 20. yy. dünya edebiyatında romanla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Savaşların sonucunda değerlerini yitiren, yaşadığı topluma yabancılaşan insan anlatılır.
- B) Zaman; geçmiş, an ve geleceğin iç içe geçtiği hâliyle anlatılır.
- C) İç konuşma, bilinç akışı, geriye dönüş anlatım teknikleri kullanılır.
- D) Genellikle kahraman anlatıcı ve onun bakış açısıyla oluşturulur.
- E) Varoluşçuluk ve modernizmin etkileri görülür ve toplum merkezlidir.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Yanlış sokağa girdiğimi son anda fark ettim.
- B) Karadeniz'in kuzeyinde küçük bir kasabaya taşındı.
- C) Selin ablama sinemaya gitmek en büyük eğlencemizdi.
- D) Tanzimat döneminde toplumsal konular ele alınmıştır.
- E) Dil bilgisi konularını tekrar etmeye karar verdim.

6. (I) Jestlerin dil ve iletişim gelişimindeki rolünü inceleyen araştırmaların bir bölümü kelime dağarcığı gelişimine odaklanmaktadır. (II) Çocuklar dil edinim sürecinin erken aşamalarında tek kelimelik ifadeler üretmeye başlarlar. (III) Kelimeleri bir araya getirerek cümleler üretme becerisi ise bundan yaklaşık altı ay sonra gelişmeye başlar. (IV) Bir görüşe göre jest ve kelimeleri anlamlı ve senkronize bir şekilde bir arada kullanmak tek kelime üretiminden cümle kurmaya geçişte önemli bir rol oynar. (V) Örneğin, çocuklar tek kelime üretiminden cümle kurmaya geçerken henüz dil yoluyla ifade edemedikleri fiilleri jest yoluyla ifade edebilirler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Sessiz derelerden geçtik, solgun ağaçlar gördük, sarı güllere dokunduk.
B) Umduk, bekledik, düşündük ancak sonuç yok.
C) Bu anahtar köşkü açar, kalbin kilidini de açar, dedi.
D) Eski defterleri çoktan kapatmış, ona kucağını açmıştı.
E) Kıymetli beyler, müsaade buyurursanız, size bir soru sorayım.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Kitaplarımın hepsini kapladım, etiket yapıştırdım.
B) Kimse başkalarını düşünmüyor, kendi hayatını yaşıyor.
C) Eve gelmesiyle gitmesi bir oldu.
D) Öğretmenini görünce hemen ayağa kalkıverdi.
E) Geçmiş günlere duyduğum özlem giderek artıyor.

9. "Onunla ilgili duygu ve düşüncelerimi bütün III IV V
samimiyetimle ifade edip anlatmayı tercih ettim."

Numaralanmış sözcüklerden hangisi cümleden çıkarılırsa cümlelerin anlamında daralma veya bozulma olmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. "Öğrencilerin okula giriş ve çıkış saatleri değiştirildi."

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne eksikliği
B) Nesne eksikliği
C) Dolaylı tümleş eksikliği
D) Zarf tümleci eksikliği
E) Yüklem eksikliği

11. Aşağıdakilerin hangisinde öge eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

- A) Her zaman çocuklarını sevdi, ihmal etmedi.
B) Davetlilerin kravat ve ceket giymeleri zorunludur.
C) Kadıncağzı öyle şeyler yaşamış ki dostlar başına.
D) Aşağı yukarı tam on yıldır bu şehirde yaşıyorum.
E) Bu sorunu çözmek için kesinlikle etkili bir çözüm bulmuş olmalı.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Kaygı ve endişe sınavlarda başarılı olmasını engelliyordu.
- B) Ne kitaplar ne şarkılar yalnızlığı bitiremez.
- C) Atalarımız bir düşünüp bin konuşmayı öğütlemiş.
- D) Televizyonda dün yayımlanan belgeseli izledim.
- E) Çalışmaları sayesinde göze girmeyi başarmıştı.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iyelik ekinin gereksiz kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Gerçek bir yapıt kendini sert dalgalara karşı daima korur.
- B) Sanatın yüceliği yalnız onu görmesini bilenlerde karşılık bulur.
- C) Sürekli bu konuları ele alırsak yenilenmeye zamanımız kalmaz.
- D) En doğal sanat, halkın kendisine döndükçe keşfedilendir.
- E) Toplumdan uzaklaşmış birinden onu anlatmasını bekleyemeyiz.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yapılmıştır?

- A) Bir toplumu millet yapan bağların en güçlüsü dildir.
- B) Yazılarının bizim dergimizde yayımlanmasını istiyoruz.
- C) Bir ayna parçasından başka beni kim anlar?
- D) Bütün gece hiç uyumamış, sabaha kadar ders çalışmıştı.
- E) Çekingen olduğundan fotoğraf çektirmekten hoşlanmaz.

15. (I) Kırsalda yaşayan topluluklar hayatlarını kısıtlı şartlarda sürdürmek zorundadır. (II) Bu nedenle hayatta kalma mücadelelerini yaşadıkları bölgenin koşul ve şartlarına göre şekillendirirler. (III) Bölgenin konumuna göre ekolojik bilgi üretirler. (IV) Atalarından gelen bilgi birikimi ile gelenekselleşen ekolojik bilgi birikimi, söz konusu yerel toplumların sağlıklı bir şekilde hayatlarını sürdürmelerini sağlar. (V) Kendi hayatlarını sürdürürken besledikleri hayvanlarının da sağlıklı olmasını elde ettikleri kültürel ekolojik bilgileri ile sağlamaktadırlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Sana gizli bir sırrımı verecektim.
- B) Televizyondan günlük ve güncel haberleri takip ederdi.
- C) Hiç durmadan sürekli uzmanlık sınavına hazırlanıyor.
- D) Her şeye rağmen seni affettim.
- E) Öğretmen sıkıştınca mecburen olup biteni anlatmak zorunda kaldı.

Aşağıdaki metni okuyunuz ve soruları bu metne göre cevaplayınız.

Kumsalın bir pırlanta gibi ışıldayan pusu içinde, kara bir şey ilerliyordu bocalaya bocalaya. İlk Ralph gördü bunu ve öyle yoğun bir dikkatle bakmaya başladı ki tüm gözler o yana çevrildi. Bu kara şey, buğulu sıcaklığın yarattığı hayalimsi görüntülerden çıkıp açık seçik görülen kuma basınca karaltının gölgelerden fazla giysilerden ileri geldiği anlaşıldı. Bir alay çocuktu bu acayip şey. Birbirine az çok ayak uydurarak ikişer ikişer, koşut iki çizgi hâlinde yürüyorlardı. Giysileri aklın alamayacağı kadar acayıpti: Pantolonlarını, gömleklerini, ötelere berilerini ellerinde taşıyorlardı ama her çocuğun başına gümüş rozetli, dört köşe kara bir şapka geçirilmişti. Bedenleri, boyunlarından ayak bileklerine kadar kara pelerinlerle örtülüydü. Tropiklerin sıcağı, yiyecek aramak ve yanan kumsalda şimdi terler dökerek yürümek, yeni yıkanmış kırmızı eriklere döndürmüştü çocukların tenini. Onları komuta eden de aynı biçimde giyinmişti ama şapkasındaki rozet altın rengiydi. Alay, büyük kayalığa aşağı yukarı on yarda yaklaşınca bu çocuk bağırarak bir emir verdi. Ötekiler, yabansı ışığın altında soluk soluğa, terleye terleye, sallana sallana durdular. Emir veren çocuk, pelerini uçuşarak kayalığa atlayıverdi; kapkaranlık görünen bu yere baktı gözlerini kısıp:

"Boru çalan adam nerede?"

Güneşten gözleri kamaştığı için çevresini göremediğini anlayan Ralph, konuştu:

"Borulu adam yok, yalnız ben varım."

Çocuk biraz daha yaklaştı, yüzünü buruşturup Ralph'ı süzdü tepeden.

Gördüğü şey, yani kucağında fildişi renkli büyük şeytanminaresiyle oturan sarı saçlı oğlan, onu pek memnun etmemişti. Pelerininini savurarak, hızla döndü:

"Peki, bir gemi yok mu?"

Bol pelerinin örttüğü bedeni uzun, zayıf, kemikliydi. Kara şapkanın altında kızıl saçları vardı. Çilli yüzü çökmüştü. Aptal görünmeden çirkindi. Dik dik bakan açık mavi gözlerinden hayal kırıklığına uğradığı, öfkelenildiği ya da öfkelenmeye hazır olduğu anlaşılıyordu:

"Bir büyük yok mu burada?"

Ralph, sırtı dönük olan çocuğa "Hayır, yok." dedi. "Bir toplantı yapıyoruz; gel sen de bize katıl."

Pelerinli çocuklar sırayı bozmaya başladılar. Uzun boylu çocuk bağırırdı onlara:

"Koro, dur!"

SİNEKLERİN TANRISI
WILLIAM GOLDING

1. Yukarıdaki metinden hareketle 20. yy. dünya edebiyatı hakkında bilgi veriniz.

2. Parçada kullanılan anlatım tekniklerini yazınız.

Aşağıda verilen cümlelerdeki anlatım bozukluklarını bulup cümlelerin doğru hâlini yazınız.

* Onu görünce ilk dikkatimi çeken şey gülümsemesiydi.

.....

* Doktorum bir süre dinlenip istirahat etmemi önerdi.

.....

* Kardeşim taze fasulyeyi az kuru fasulyeyi hiç sevmez.

.....

* Ayçiçeği dikerken nelere dikkat etmem gerektiğini araştırdım.

.....

* Bir hafta önce seni aradım fakat ulaşamadım.

.....

* En yakın arkadaşını düşündü, karlarla kaplı uzak bir ülkedeydi.

.....

* Ben genellikle sanat ve klasik müzik dinlerim.

.....

Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız. (Alıntılanan metnin aslına sadık kalınmıştır.)

YILKI ATI

(...)

İbrahim'in keyfi üstüne geldi. Açlığını hissetti:

— Çabuk kaynatın bulguru, dedi. On altısına yeni basmış oğluna döndü:

— Bugün aklım Dorukısrak'a takıldı. Çifte gittim geldim, onu düşündüm. Dışarda kış geldim diyor.

Ahırdaki saman belli. Saçkı belli. Ben öküzlerin, tay'ın arpasına ortak edemem. O bu yılbaşının çaresine

bakacak. O, bu yıl "yılıklık..." Dağda ot kalmadı, çöp kalmadı. Köyün sığırı üç beş gün yaylıma ya çıkar ya

çıkamaz. Nerde ise şimdi sığır döner. Harman yerinde yolunu kesersin, kısrağı çevirirsin. Burnunu dağa doğru

dönderirsin. Sürersin tepeye kadar. Varsın başının çaresine baksın. Bahara sağ salim elimize geçerse ne âlâ...

Yook bir dereyi doldurursa o da onun bileceği bir iş... Bundan sonra onu ne çifte koşabilirsin ne düvene...

Tay'ı inşallah baharın Kırat'a eş olur. Yılıktan sağ salim dönerse elbet ona da bir vazife buluruz. Kalk şimdi

sen. Küçük kardaşını da al, sığırı karşıla... Çocuklar fırladılar. Derede ceplerini taşlarla doldurdular. Sığır,

geride büyükçe bir toz bulutu bırakarak, sakın, gairesiz ilerliyordu. Zayıflığından beklenmeyen bir zindelik

vardı üstünde. Mustafa'nın yanına yaklaşmasını hiç yadırgamadı. Mustafa, olmazsa küçük Hasan, çok zaman

kendisini çevirir, zor güç üzerine atlar, eve gelirdi. Kısrağın Mustafa'nın binmesi için durdu. Mustafa binmedi.

Hayvanların geçmesini bekledi. Hepsi geçtiler. Çoban, onları gördüyse de ilgilenmedi. Malları toparlayarak

uzaklaştı. Mustafa Kısrağın atladı. At yürüdü. Fakat, Mustafa elindeki değneği atın boynuna vuruyor, geri

çevirmeye çalışıyordu. At, köye doğru yürüdü. Değnek darbeleriyle yarı sola döndü ve yürüdü. Bir şey an-

lamıyordu olanlardan. Yirmi otuz metre böylece gitti. Vuruşlar kesilmişti. Birden geriye köy yönüne döndü.

Yeniden boynuna darbeler indi. Bir teslimiyet edasına büründü. Tepeye doğru yol aldı.

Ağabeysinin peşinden gelen Hasan yalvarıyordu:

— Bir daha Doru'yu ya görürüm ya göremem. Ağam, ağam icicikte ben bineyim. Öbür at bindirmez

ki beni sırtına...

Mustafa duymazlıktan geldi. Bir kaç yüz metre gittiler böyle. At yavaşlamıştı. Bir yorgunluk çökmüştü

üstüne birden. Beli biraz daha çöktü, boynu biraz daha uzadı, aşağı doğru düştü. Mustafa gerilerine baktı.

Köydeki toz azalıyor, rüzgârla birlikte batıya doğru kayıp gidiyordu. Güneş, uzak, çok uzak

dağlara yaslanmış, büyümüş, büyümüş, bir dünya olmuştu.

Bir acıma hissi doldu Mustafa'nın yüreğine. Geçmiş yılları anıladı. Şimdi altında bitkin yürüyen atın

emekleri gözünün önüne gelir gibi oldu. Birden aşağı atladı. Atı olduğu yerde bıraktı:

— Haydi, dedi kardeşine, koş...

Tepeden aşağı uçar gibi indiler.

Abbas Sayar, *Yılkı Atı*

Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız. (Alıntılanan metnin aslına sadık kalınmıştır.)

1. İbrahim, artık tarlada işlerine yaramayan Dorukısrak'ı yıllarca kendisine hizmet etmiş olmasına rağmen elindeki yetersiz kaynaklardan dolayı doğaya terk etmeye karar verir.

Siz, İbrahim'in yerinde olsaydınız aynı tercihte bulunur muydunuz? Gerekçeleriyle açıklayınız.

2. Romandan alınan bölümde Dorukısrak'ın zayıf düştüğü için emekleri birden unutulup gözden çıkarıldığı görülmektedir. Dorukısrak'ın gözünden bu durumu değerlendiriniz.

3. *Yılıktan sağ salım dönerse elbet ona da bir vazife buluruz.* diyen İbrahim, Dorukısrak'ın bahar gelince eve dönebilme ihtimalinden söz etmektedir.

Sizce Dorukısrak kış şartlarını tek başına atlatabilir mi? Dorukısrak'ın başına doğada neler gelebileceğini tahmin ediniz.

4. "Olayların sebep-sonuç ilişkisi içinde ilerlemesine olay örgüsü denir." Bu tanımdan hareketle metnin olay örgüsünü anlatan üç tane olay cümlesi yazınız.

5. *Bir acıma hissi doldu Mustafa'nın yüreğine. Geçmiş yılları anıladı. Şimdi altında bitkin yürüyen atın emekleri gözünün önüne gelir gibi oldu.*

Yukarıda eserden alınan bölümden Mustafa'nın, babasının kararına katılmadığı anlaşılmaktadır. Sizin de sevdiğinizle farklı düşündüğünüz durumlar oluyor mu? Gerekçeleriyle açıklayınız.

Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız. (Alıntılanan metnin aslına sadık kalınmıştır.)

HACI MURAT

(...)

Çarnayef 'in, başına dört köşeli bir kadife şapka giymiş, bazen Çar'ın bindiği küçük kızağın ön tarafına oturmuş olan genç arabacısı, eksi yirmi derece soğuk ve sisli bir günde, sarayın kapısından saat dokuz buçukta içeri girdiğinde, dizginleri bırakıp, ellerini ovuşturmakta olan Prens Dolgorosky'nin arabacısı, efendisini çoktan getirmiş olduğunu Çarnayef 'in arabacısına göz kırparak anlatmıştı.Sırtına, yakası kunduz derisinden yapılmış bir kaput giymiş ve başına üç tüylü bir şapka geçirmiş olan Çarnayef, dizleri üzerini örtmeye yarayan ve ayı derisinden yapılmış diz örtüsünü bir yana iterek, üstlüksüz ve çivi kesmekte olan ayaklarıyla titreyerek yere basıp, kızağın indi. Saray kapıcısının büyük bir saygıyla açtığı taht kapısından içeri girerek, salona giden, bütün halı döşeli koridordan mahmuzlarını şakırdatarak ilerlemeye başladı. Ön salona girdiğinde kaputunu çıkardı. Hizmete koşan emektar bir saray hizmetçisine verdi. Sonra aynanın karşısına geçip, kıvrık takma saçlarını düzeltmeye başladı. Çarnayef, aynanın önünde hem kendisini seyrediyor, hem de saçlarını düzelterek, buruşuk elleri ile nişanlarını yokluyordu. Sonra suma apolet ve kordonları meydanda olduğu halde, zayıf ve titrek bacakları ile halı döşeli merdivenden çıkmaya başladı.Çarnayef, kapı önünde duran ve hürmet için yerlere kadar eğilen hizmetçilerin önünden geçerek kabul salonuna girdiğinde Çar'ın yaverliğine yeni atanmış olan parlak üniforma ve kordonlu bir subay kendisini saygıyla karşıladı. Çok genç olan kırmızı yüzlü, kara bıyıklı olan bu yaverin saçları da tıpkı Çar'ınki gibi öne doğru taranmıştı. Çarnayef 'i, önce yardımcısı Prens Dolgoroski selamladı. Bu adamın sakalı ile saçları da Çar'ınkiler gibi kesilmişti. Çarnayef, gözleri ile Çar'ın çalışma odasını işaret ederek, Fransızca:

"İmparator içeride mi?" diye sordu.

Yaver:

"Şimdi döndüler," diye cevap verdi.

Başında su dolu bir bardak varmış gibi Çar'ın çalışma odasının yanına gelmiş ve hükümdarına karşı bütün varlığıyla saygılı olduğunu gösterir bir halde kapıyı sessizce açıp, içeri girmişti. Bu sırada savunma bakanı yardımcısı çantasını açmış, içindeki kâğıtlara bakmaktaydı. Çarnayef de hüzünlü bir yüzle odada aşağı yukarı yürüyor ve Çar'a söylemek istediklerini bir kez daha tekrar ediyordu.

(...)

Tolstoy, *Hacı Murat*

Aşağıdaki metni okuyarak soruları cevaplayınız. (Alıntılanan metnin aslına sadık kalınmıştır.)

1. Okuduğunuz metnin anlatımında hangi duyularla ilgili ayrıntılara yer verildiğini metinden birer örnek vererek açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

2. Okuduğunuz metinde yazar, roman kahramanlarının fiziksel özellikleriyle ilgili betimlemeler yapmıştır.

a) Bu betimlemelere üç örnek yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

b) Roman kahramanlarının yazarlar tarafından ayrıntılı olarak betimlenmesini doğru buluyor musunuz? Düşüncelerinizi gerekçelendirerek açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Yazar, romandaki olayları bir oluş sırası içinde vererek hangi anlatım biçiminden yararlanmışır? Bu anlatım biçimi hangi edebî türlerin anlatımı için uygundur?

.....

.....

.....

.....

.....

4. Bazı metinlerde yazar, anlattığı olayın kahramanı durumundadır. Bu nedenle böyle metinlerde 1. kişili anlatım tercih edilir. Bazı metinlerde ise yazar sadece bir gözlemcidir ve olayın kahramanı değil, şahididir. Bu tür metinlerde ise 3. kişili anlatım söz konusudur.

a) Okuduğunuz metinde bu anlatım yollarından hangisine başvurulmuştur?

.....

.....

b) Siz bir roman yazsaydınız kaçınıcı kişili anlatımı tercih ederdiniz? Düşüncelerinizi gerekçelendirerek yazınız.

.....

.....

Aşağıdaki sözcüklerin yazımının doğru olup olmadığını tespit edip işaretleyiniz. Yazımı yanlış olan sözcüklerin doğru şekillerini pembe kutuya yazınız.

EREZYON	→	D	✓Y	→	EROZYON
DİNOZOR	→	D	Y	→	
İNSİYATİF	→	D	Y	→	
KILAVUZ	→	D	Y	→	
KOLLEKTİF	→	D	Y	→	
LABARATUVAR	→	D	Y	→	
ŞEFKAT	→	D	Y	→	
MAKİNE	→	D	Y	→	
BİLADER	→	D	Y	→	
KAVONUZ	→	D	Y	→	
HAFTASONU	→	D	Y	→	
FARKETMEK	→	D	Y	→	
TASVİR	→	D	Y	→	

Noktalama işaretlerinin kullanımı ile ilgili bilgiler doğru ise "D" yanlış ise "Y" kutucuğunu işaretleyiniz.

Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için iki nokta (:) konur.

D

Y

Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra virgül (,) konur.

D

Y

Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için virgül (,) konur.

D

Y

Kaynak olarak verilen kitap veya makalelerin künyelerine ilişkin bazı ayrıntıları göstermek için köşeli ayraç [] kullanılır.

D

Y

Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için yay ayraç () kullanılır.

D

Y

Dil bilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için iki nokta (:) kullanılır.

D

Y

Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayraç içinde ünlem işareti (!) kullanılır.

D

Y

Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için yay ayraç içinde soru işareti (?) kullanılır.

D

Y

Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna üç nokta (...) konur.

D

Y

Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül (;) konur.

D

Y

Özne olarak kullanıldıklarında bu, şu, o zamirlerinden sonra virgül (,) konur.

D

Y

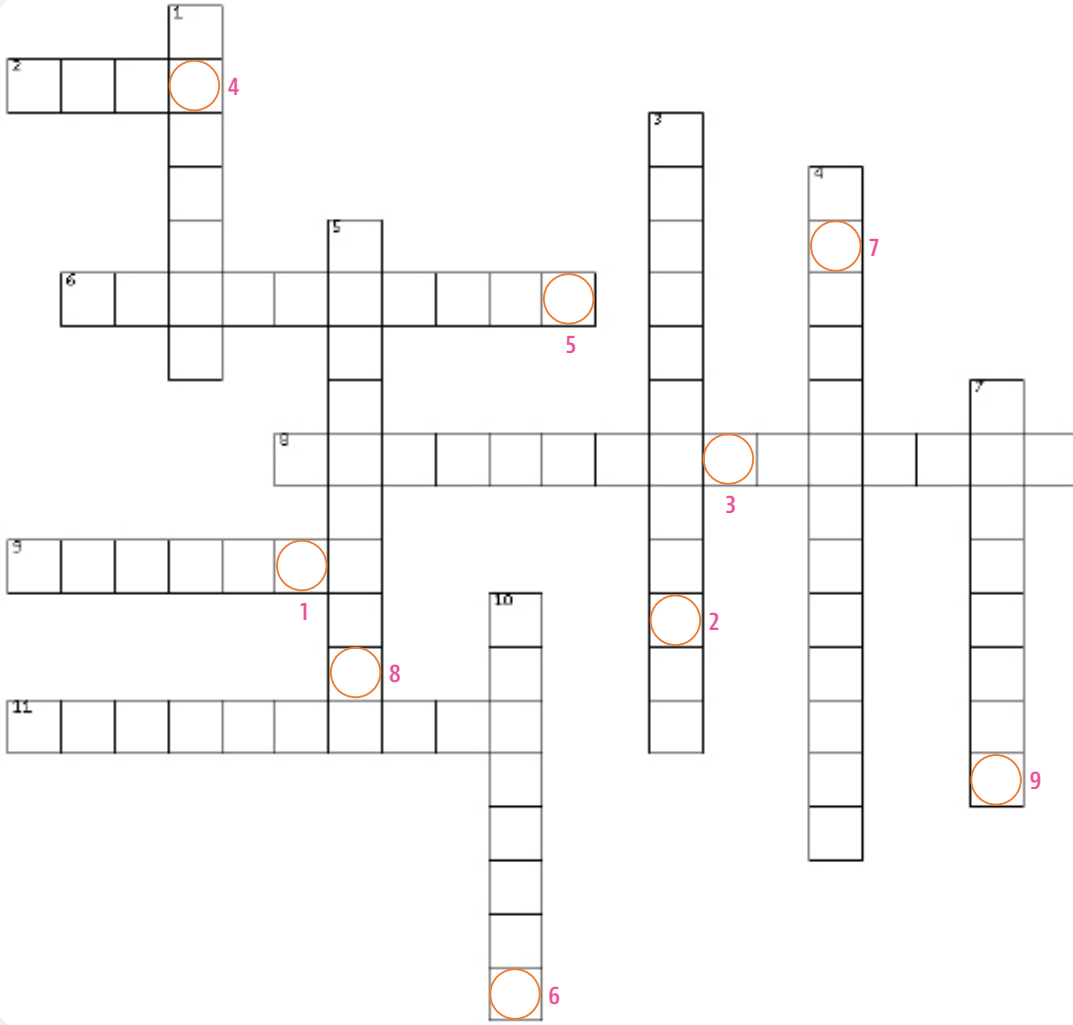
Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonuna nokta (.) konur.

D

Y

Aşağıdaki bulmacayı çözerek anahtar kelimeyi bulunuz.

SOLDAN SAĞA

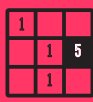
20. yüzyılın önemli modernist romancılarından olan Franz Kafka'nın bir eseri.
- Vahşetin Çağrısı* adlı romanın yazarı.
- 1952'de yazdığı *Yaşlı Adam ve Deniz* adlı romanında yenilgi, galibiyet, korku, cesaret, merhamet, talih gibi temaları işleyen yazar.
- Bir görüntü, yaşantı, düşünce, kavram veya bir davranışın daha iyi kavranmasını sağlamak için simgesel bir bağ kurma yoluyla anlatılması.
- Açlık*, *Göçebe*, *Pan* gibi ünlü 20. yüzyıl romanlarının yazarı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

- Albert Camus tarafından yazılan modernist romanlardan biri.
- Ernest Hemingway'in bir romanı.
- Modernist roman temsilcilerinden İngiliz asıllı bir yazar.
19. yüzyılda geleneksel anlamdaki edebî, sanatsal, sosyal organizasyon ve gündelik yaşamın geçerliliğini yitirdiği fikriyle ortaya çıkan akım.
- Sözcüklerin, düşüncelerin, hayallerin aralarında bulunan benzerlik, birlik, yakınlık ya da karşıtlık gibi bağlantılarla birbirlerini anımsatması.
- İspanyol yazar Cervantes'in roman türünün başarılı ilk örneği kabul edilen eseri.

ANAHTAR KELİME

Aşağıdaki bulmacayı çözerek anahtar kelimeyi bulunuz.

Modernist yazarlardan biri

CSAEYOJEMJ

Franz Kafka'nın bir romanı

ATŞO

Modernist romanlarda birey

ILBUNMIAL

Vadideki Zambak'ın yazarı

ALZACB

Ernest Hemingway'in bir romanı

ŞLINYDADAVMEAİEZ

Gorki'nin bir romanı

SİİEEMRMİEÜNRTLBNVİ

John Steinbeck'in bir romanı

ÜRİLMZPEZGAAÜ

Beyaz Gemi romanının yazarı

İEVCGZMANTOTAY

Rus edebiyatından bir yazar

LOGOG

ANAHTAR KELİME

1 2 3 4 5 6 7

CEVAP ANAHTARI

EŞLEŞTİRME - 1

1. Cervantes
2. Victor Hugo
3. Balzac
4. Flaubert
5. Stendhal
6. Goethe
7. John Steinbeck
8. Cengiz Aytmatov
9. Turgenyev
10. Ernest Hemingway

EŞLEŞTİRME - 2

1. C
2. D
3. Ç
4. A
5. B

BOŞLUK DOLDURMA

1. Modernist roman
2. alegorik
3. Franz Kafka
4. Adalet Ağaoğlu
5. *Tutunamayanlar*
6. *Don Kişot*
7. *Vahşetin Çağrısı*
8. Tolstoy
9. Kırgız edebiyatı
10. *Ses ve Öfke*
11. Daniel Defoe, Jonathan Swift
12. John Steinbeck
13. *Yaşlı Adam ve Deniz*
14. *İki Şehrin Hikâyesi*
15. *Silahlara Veda*

ÇOKTAN SEÇMELİ

1. D
2. B
3. A
4. E
5. D
6. B
7. E
8. E
9. D
10. C
11. A
12. E
13. B
14. B
15. B
16. D

AÇIK UÇLU SORULAR - I

1. 20. yüzyıldaki sosyal ve teknolojik gelişmeler romana da yansımıştır. Klasik yapının dışına çıkar. Olay değil; savaşlar sonucu değerlerini yitiren, yaşadığı topluma yabancılaşan insan anlatılır. Birey merkezlidir. Kronolojik zaman anlatımının dışına çıkar; zaman geçmiş, an ve geleceğin iç içe geçtiği hâliyle anlatılır. Didaktik özellikler taşımaz.
2. Bu parçada anlatım tekniklerinden anlatma, gösterme ve iç çözümleme kullanılmıştır.

AÇIK UÇLU SORULAR - II

- * Onu görünce dikkatimi çeken ilk şey gülümsemesiydi.
- * Doktorum bir süre istirahat etmemi önerdi.
- * Kardeşim taze fasulyeyi az sever, kuru fasulyeyi hiç sevmez.
- * Ayçiçeği ekerken nelere dikkat etmem gerektiğini araştırdım.
- * Bir hafta önce seni aradım fakat sana ulaşamadım.
- * En yakın arkadaşını düşündü, arkadaşı karlarla kaplı uzak bir ülkedeydi.
- * Ben genellikle sanat müziği ve klasik müzik dinlerim.

BECERİ TEMELLİ - I

1. Olası Cevaplar: İbrahim, bir tercih yapmak zorundaydı ve bence en makul çözümü buldu. Dorukısrak'ı feda ederek diğerlerinin karnının doymasını sağladı. Ben de İbrahim gibi davranır ve en zayıf halkayı feda ederek diğerlerini korurdum. İbrahim'in yaptığı yanlıştı. Atı feda etmeden diğerlerinin yiyeceğinden kısarık Dorukısrak'ı evde tutmalıydı. Zayıfları, kimsesizleri, hayvanları korumak kültürümüzün de bir parçasıdır. Ben İbrahim'in yerinde olsam Dorukısrak'ı feda etmezdim.
2. Olası Cevap: Dorukısrak, vefasızlık hissediyor olmalıdır. Çünkü en iyi zamanlarında elinden geleni yapmış, emek vermiştir. Güçten düşünce sanki hiç faydası olmamış gibi bir kenara atılmış olmak onu çok rahatsız etmiştir.
3. Olası Cevap: Dorukısrak zayıf düşmüş bir at olduğu, kış şartlarında dağda ot kalmadığı için gündün güne daha da zayıflayacak ve bir süre sonra açlıktan ölecektir. Açlıktan ölmese bile kurtların saldırısı sonucu hayatını kaybedecektir.
4. - İbrahim'in Dorukısrak'ı yılıkılık olarak ayırmaya karar verdiğini Mustafa'ya söylemesi.
- İbrahim'in çocuklarından Dorukısrak'ı tepelere sürmelerini istemesi.
- Mustafa'nın ata binerek onu tepeye doğru götürmesi.
5. Olası Cevap: İnsanların olaylar karşısındaki tutum ve davranışı aldıkları eğitime, hayat tecrübesine, yaşına, çevresine ve karakterine göre değişiklik gösterebilir. Aynı ailenin fertleri de olsa her insan ayrı bir kişiliğe sahiptir. Bu sebeple metinde baba ve oğulun farklı fikirlere sahip olması son derece normaldir. Ben de zaman zaman hem ailemle hem de arkadaşlarımla aynı konuda farklı fikirlere sahip olabiliyorum.

BECERİ TEMELLİ - II

1. **Görme duyusu:** "...sisli bir günde, sarayın kapısından saat dokuz buçukta içeri girdiğinde..." "...Çar'ın yaverliğine yeni atanmış olan parlak üniforma ve kordonlu bir subay..." "Çarnayef de hüzünlü bir yüzle odada aşağı yukarı yürüyor..."
Dokunma duyusu: "...Çar'ın bindiği küçük kızığın ön tarafına oturmuş olan genç arabacısı, eksi yirmi derece soğuk ve sisli bir günde..." "...çivi kesmekte olan ayaklarıyla titreyerek yere basıp, kızaktan indi."
İşitme duyusu: "...bütün halı döşeli koridordan mahmuzlarını şakırdatarak ilerlemeye başladı..." "...bütün varlığıyla saygılı olduğunu gösterir bir halde kapıyı sessizce açıp, içeri girmişti.
2. a) "Sonra aynanın karşısına geçip, kıvrıkcık takma saçlarını düzeltmeye başladı..." "...hem de saçlarını düzelterek, buruşuk elleri ile nişanlarını yokluyordu..." "...zayıf ve titrek bacakları ile halı döşeli merdivenden çıkmaya başladı..." "Çok genç olan kırmızı yüzlü, kara bıyıklı olan bu yaverin saçları da tıpkı Çar'ınki gibi öne doğru taranmıştı."
b) Olası Cevaplar: Ben roman kahramanlarının yazarlar tarafından ayrıntılı olarak betimlenmesini doğru buluyorum çünkü bu sayede kahramanlar benim gözümde ete kemiğe bürünerek somutlaşıyor. Böylelikle yazarın anlatıklarından yola çıkarak kahramanları daha iyi tanımış oluyorum. Ben bunu doğru bulmuyorum çünkü roman benim hayal dünyamı harekete geçirecek bir üründür aslında. Her ne kadar olayı ve kahramanları yazar belirlese de o kahramanları kendi hayal dünyamda şekillendirmek beni daha mutlu eder.
3. Yazar, olayları oluş sırası içinde aktararak öyküleyici anlatım biçiminden yararlanmıştı. Öyküleyici anlatım biçimi; roman, öykü, masal, efsane gibi olaya bağlı metinlerin anlatımı için daha uygundur.
4. a) Bu metinde yazar kahraman durumunda değildir ve 3. kişili bir anlatımı benimsemiştir. Bu nedenle gözlemci bir bakış açısı söz konusudur.
b) Olası Cevaplar: Ben de olsam romanımı gözlemci bir bakış açısıyla yazardım. Çünkü anlattıklarımın bir anı havasında değil tamamen tarafsız üçüncü bir şahıs tarafından aktarılan olaylar tadında okunmasını isterim. Ben olsam 1. kişili anlatımı tercih ederdim. Bu yöntem sayesinde okuyucunun, olayları benim bakış açısıyla görmesini ve anlattıklarımın daha inandırıcı, daha gerçekçi olmasını sağlardım.

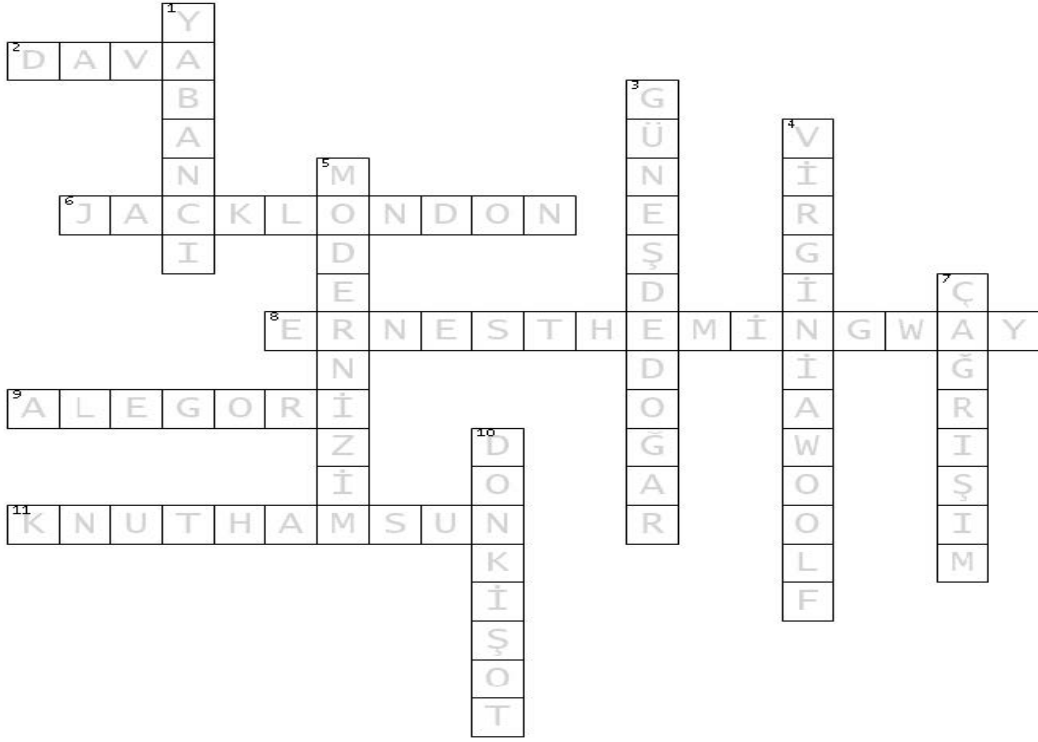
Doğru/Yanlış - I

KELİMELEER	D	Y	DOĞRUSU
EREZYON		X	EROZYON
DİNOZOR	X		
İNSİYATİF		X	İNİSİYATİF
KILAVUZ	X		
KOLLEKTİF		X	KOLEKTİF
LABARATUVAR		X	LABORATUVAR
ŞEFKAT	X		
MAKİNE	X		
BİLADER		X	BİRADER
KAVONUZ		X	KAVANOZ
HAFTASONU		X	HAFTA SONU
FARKETMEK		X	FARK ETMEK
TASVİR	X		

Doğru/Yanlış - II

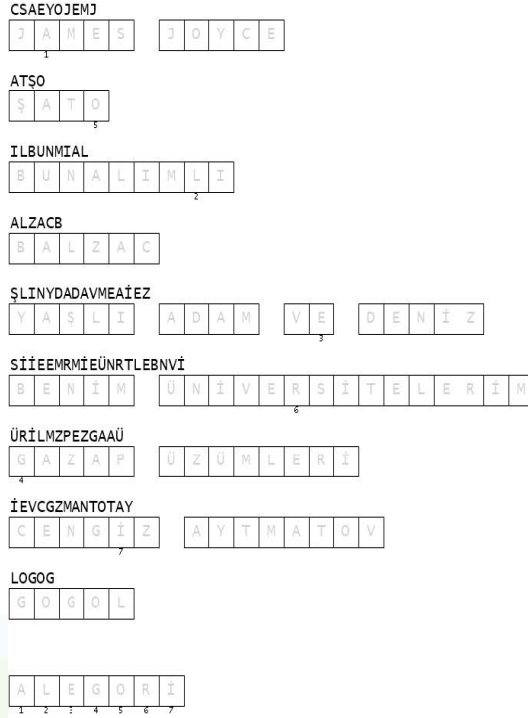
CÜMLELER	D	Y
Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için iki nokta (:) konur.		X
Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra virgül (,) konur.	X	
Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için kısa çizgi (-) konur.		X
Kaynak olarak verilen kitap veya makalelerin künyelerine ilişkin bazı ayrıntıları göstermek için köşeli ayraç [] kullanılır.	X	
Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için yay ayraç () kullanılır.	X	
Dil bilgisinde eklerin farklı biçimlerini göstermek için kısa çizgi (-) kullanılır.		X
Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayraç içinde ünlem işareti (!) kullanılır.	X	
Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için yay ayraç içinde soru işareti (?) kullanılır.	X	
Edebi eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna üç nokta (...) konur.		X
Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül (;) konur.	X	
Özne olarak kullanıldıklarında bu, şu, o zamirlerinden sonra virgül (,) konur.	X	
Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonuna nokta (.) konur.		X

BİL-BUL-ÇÖZ

ANAHTAR KELİME: ROMANTİZM

KELİME AVI

ANAHTAR KELİME: ALEGORİ

Etkileşimli Kitaplar

Beceri Temelli Kitaplar

Soru Bankası

Mobil Soru Bankası

Dinamik Uygulamalar

3B Modeller

YKS Kampı

TRT EBA TV Lise

OGM
MATERYAL

<http://ogmmateryal.eba.gov.tr>